

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij voortgangsbrief justitiële jeugd oktober
2023 Beslisnota bij voortgangsbrief justitiële jeugd

Datum
17 oktober 2023
Ons kenmerk
4978217

1. Aanleiding

Met bijgevoegde brief stuurt u de Tweede Kamer uw beleidsreactie op twee deelrapporten van de Monitor Jeugdcriminaliteit (hierna: MJC). Deze rapporten heeft u op 4 september 2023 al aan de Kamer aangeboden. Tevens gaat u in het tweede deel van deze brief in op moties en toezeggingen naar aanleiding van het commissiedebat Justitiële Jeugd van 31 mei 2023 en het daaropvolgende tweeminutendebat van 13 juni 2023. Bij enkele toezeggingen heeft u aangegeven hier in oktober op terug te komen.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met aanbieding aan de Tweede Kamer van de brief met uw beleidsreactie op de MJC en uw reactie op een aantal moties en toezeggingen.

3. Kernpunten

Met uw beleidsreactie op de MJC wordt de MJC in perspectief geplaatst van andere onderzoeken en rapporten die recent zijn gepubliceerd. Daarnaast geeft u aan dat u aan de hand van de uitkomsten van diverse nog lopende onderzoeken de Kamer in het vierde kwartaal van 2024 nader zal informeren over de ontwikkelingen ten aanzien van de ernst van de jeugdcriminaliteit, inclusief een betere duiding van de oorzaken ervan en de daarbij passende aanpak.

De volgende moties en toezeggingen worden behandeld:

- *Toezegging om na te gaan hoe vaak, en bij welke delicten, in de afgelopen twee jaar het volwassenenstrafrecht is toegepast bij 16- en 17-jarigen.*
- *Toezegging de Kamer te informeren over de gesprekken met het veld over de Halt-verwijzing door (jeugd-)boa's.*

Uit gesprekken tussen JenV, OM en politie blijkt dat het regelen van verwijzing door boa's voor alle Halt-feiten niet aan de orde is. Op dit moment wordt het Halt-Besluit herzien. De periode voorafgaande aan inwerkingtreding (naar verwachting op 1 juli 2024) leent zich ervoor om te onderzoeken of bepaalde feiten - op termijn - kunnen worden toegevoegd aan de verwijzingsmogelijkheid van boa's. U informeert de Kamer naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 hierover.

- *Toezegging in te gaan op het verzoek om de leeftijdsgrens van Halt-afdoeningen te verhogen naar 23 jaar.*

In de Kamerbrieven van 17 september 2021 en 5 juli 2022 en in de kabinetsreactie op de initiatiefnota van Verkuijlen van 20 maart 2023 heeft u de Kamer reeds geïnformeerd over uw besluit om de leeftijd voor Halt niet te verhogen. Er is geen aanleiding om het eerdere standpunt nu te heroverwegen.

- *Toezegging om met een toolkit te komen voor jongvolwassenen met een erkende lichte verstandelijke beperking (hierna: lvb) die een Haltwaardig delict plegen.*

Deze toezegging is gedaan in reactie op een voorgenomen motie van het lid Mutluer om de Haltleeftijd te verhogen voor jongvolwassenen met een lvb tijdens het tweeminutendebat van 13 juni 2023. U heeft eerder verscheidene keren aangegeven dat het verhogen van de Halt-leeftijd, voor jongvolwassenen met en zonder lvb, niet aan de orde is. In deze toolkit licht u toe wat er momenteel al beschikbaar is in de strafrechtketen voor jongvolwassenen met een lvb. Ook wordt beargumenteerd dat in het kader van de werkagenda lvb-proof 2024 al wordt gewerkt om de hele strafrechtketen lvb-proof te maken.

- *Motie van het lid Mutluer (PvdA) over een inventarisatie van de bestaande kennis over het screenen op lvb en het verbeteren van deze screening.*

Naast een uiteenzetting van de bestaande mogelijkheden op screening op lvb benoemt u de extra middelen die beschikbaar worden gesteld voor het vaker laten afnemen van de 'screener voor intelligentie en lvb' (SCIL) door Halt en de Raad voor de Kinderbescherming in het kader van Versterking van de Jeugdstrafrechtketen binnen pijler C van Preventie met Gezag.

- *Motie van de leden Raemakers (D66) en Ceder (CU) over het bevorderen van de inzet van slimmer straffen en de toezegging de Kamer te informeren over de stand van zaken wat betreft de verkenning naar elektronische detentie bij jeugdigen.*

U geeft aan met de jeugdstrafrechtketenpartners te bespreken of en zo ja, welke knelpunten zij ervaren binnen het huidige wettelijke kader omtrent het gebruik van elektronische detentie bij jeugdigen. Daarvoor heeft u de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: RSJ) gevraagd om te adviseren over het meer of op een andere manier gebruik maken van het instrument elektronisch toezicht binnen de huidige (juridische) kaders zowel voor jeugdigen als volwassenen. De RSJ verwacht begin 2024 met het onderzoek te starten, wanneer de uitkomsten bekend zijn zal u de Kamer hierover informeren.

- *Toezegging de Kamer te informeren over de gesprekken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) over het betalen van een eigen bijdrage of reiskosten door jongeren die forensische zorg opgelegd hebben gekregen.*

- *Toezegging de Kamer te informeren over de uitkomsten van de pilot van de landmacht met probleemjongeren.*

Over dit traject, het Bijzonder Begeleidingstraject Jongeren - Koninklijke Landmacht (BBJ-KL), wordt aangegeven dat het traject momenteel niet succesvol is voor jongeren met zwaardere justitiële antecedenten. U laat weten dat bekeken wordt of het ministerie van Justitie en Veiligheid meer betrokken kan worden bij dit traject.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Tijdens het notaoverleg over de Initiatiefnota van het lid Verkuijlen over de aanwas van jongeren in de criminaliteit: 'Opvoeden die handel' van 16 oktober 2023 (hierna: notaoverleg Verkuijlen) is een aantal thema's besproken die ook een onderwerp zijn in deze brief, te weten:

- Jeugdboa's: tijdens het notaoverleg zijn de taken en bevoegdheden van jeugdboa's aan bod gekomen, waaronder de verwijzingsmogelijkheid naar Halt en het laten afnemen van de SCIL door jeugdboa's. Wat betreft de SCIL-afname door jeugdboa's heeft hier u laten weten, naast de

praktische bezwaren, het beter te vinden dit later in de keten te doen waar de expertise hierover al bestaat. Een motie over het monitoren van het aantal jeugdboa's en hun bevoegdheden is door het lid Ellian (VVD) aangehouden.

- Tijdens het notaoverleg Verkuijlen is ook het verhogen van de Halt-leeftijd voor jongvolwassenen met een lvb aan bod gekomen. U heeft laten weten hier, in lijn met vorige keren, niet in mee te willen gaan. Over het verhogen van de Halt-leeftijd voor jongvolwassenen *first offenders* met een lvb is tijdens het notaoverleg een motie ingediend door het lid Ellian (VVD). Deze motie heeft u ontraden.
- De werkagenda Strafrechtketen lvb-proof wordt in deze brief verscheidene keren genoemd. U heeft in het notaoverleg Verkuijlen aan het lid Mutluer (PvdA) toegezegd voor het eind van dit jaar, en daarna elk half jaar, te rapporteren over de stand van zaken van de werkagenda. In december 2023 zal u de stand van zaken geven in een volgende verzamelbrief justitiële jeugd.

Over het BBJ-KL zijn door de leden Krul en Kuik (beiden CDA) Kamervragen gesteld aan u en de staatssecretaris van Defensie. Het antwoord op deze vragen zal naar verwachting in dezelfde week als deze brief naar de Kamer verstuurd worden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
17 oktober 2023

Ons kenmerk
4978217